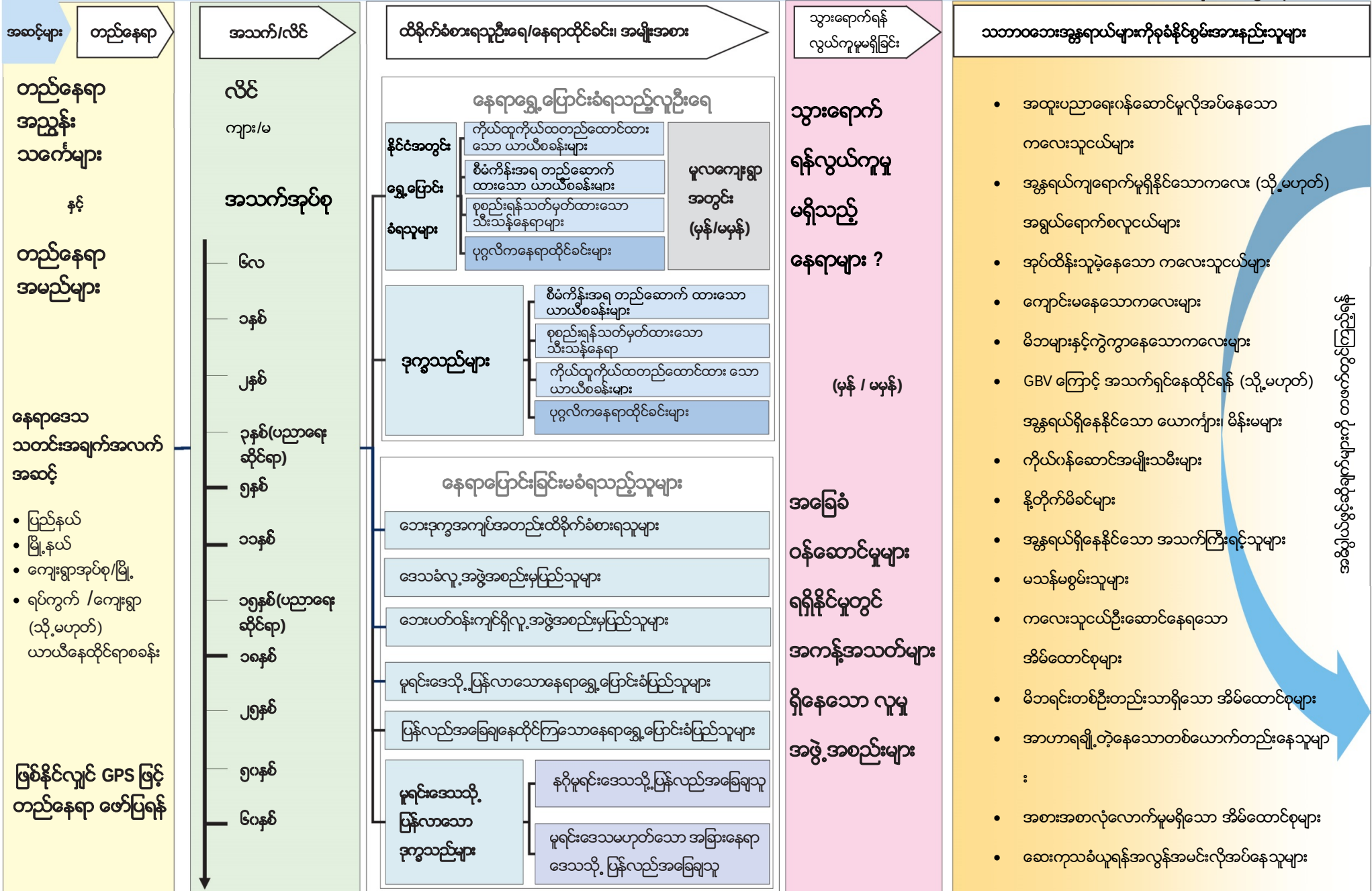

မြန်မာသတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲမှုကွန်ယက် - နိုင်ငံအဝှမ်း လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်ကောက်ယူမှုစံနှုန်းများ -

အချက်အလက်စံနှုန်းလုပ်ငန်းအဖွဲ့
နိုဝင်ဘာ ၂၀၁၄

ထိခိုက်ခံစားရသူ လူဦးရေအမျိုးအစားများ - အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ	
နိုင်ငံအတွင်းနေရာ ရွေ့ပြောင်းခံရသူများ နိုင်ငံအတွင်းနေရာ ရွေ့ပြောင်းခံရမှုဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်စည်းမျဉ်းများအရ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရလျှင် နိုင်ငံအတွင်းနေရာ ရွေ့ပြောင်းခံရသူများ (သို့မဟုတ်) အုပ်စုဆိုသည်မှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာနယ်နိမိတ်ကိုမကျော်လွန်ဘဲမိမိတို့ မူရင်းနေထိုင်နေသောအိမ်ရာ (သို့မဟုတ်) ဒေသများမှမလွှဲရှောင်သာ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဖိအားပေး၍သော်လည်းကောင်း ပြောင်းရွှေ့ခံရသူများကိုခေါ်ပါသည်။	
မူလရပ်ရွာအတွင်းရှိရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြသူများ (မည်သည့်နေထိုင်ရာအိမ်ရာမဆိုနေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်းခံရသူ) မူလရပ်ရွာအတွင်းနေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်းခံရသူဆိုသူမှာ မူလနေထိုင်ရာ ရပ်ကွက်/ရွာအတွင်း၌ပင် ရွှေ့ပြောင်းနေရာချခြင်းခံရသူများကိုခေါ်ပါသည်။ မည်သည့်အိမ်ရာ အမျိုးအစားမှမဆို နေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်းခံရသူများကို ရည်ညွှန်းပါသည်။	
ဒုက္ခသည်များ ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာညီလာခံ၏ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ အမျိုးသားရေး အထူးလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံရေးအမြင်ဝါဒများကြောင့် နှိပ်စပ်ညှဉ်းပန်းခံရမည်ကိုကြောက်ရွံ့၍ မိမိ၏နိုင်ငံပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ရသူနှင့် မိမိနိုင်ငံ၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု အောက်တွင်မရှိခြင်း (သို့မဟုတ်) မခံရခြင်း (သို့မဟုတ်) လုံခြုံမှုမရှိခြင်းဖြင့်နေထိုင်ရသူ များကိုခေါ်ပါသည်။	
နေရာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (သို့မဟုတ်) ဒုက္ခသည်များ၏နေရာထိုင်ခင်းအမျိုးအစား	
စီမံကိန်းချဆောင်ရွက်ထားသောယာယီစခန်း အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့်လိုအပ်သောဝန်ဆောင်မှုများ (ဥပမာ - ရေသန့်နှင့် ရေပံ့ပိုးမှု၊ အစားအစာခွဲဝေမှု၊ အခြေခံလူသုံးကုန်၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု) စသည်တို့ကို ပေးသည့်တရားဝင်အခြေစိုက်တည်ထောင်ထားသော စခန်းကိုခေါ်သည်။	သတ်မှတ်ထားသောစုစည်းရန်သီးသန့်နေရာ တည်ရှိပြီးပြည်သူပိုင်အဆောက်အအုံများ - ဥပမာ ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းခန်းမ၊ ဂိုဒေါင်၊ စာသင်ကျောင်းစသည်များ။
ကိုယ်ထူကိုယ်ထည်တောင်ထားသောယာယီစခန်း နိုင်ငံအတွင်းနေရာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများမှ အစီအစဉ်မရှိဘဲ ချက်ခြင်းလက်ငင်း စီစဉ်လိုက်ရသော ယာယီစခန်း။	ပုဂ္ဂလိကနေရာထိုင်ခင်းများ မိသားစုပိုင်အိမ်များ၊ ခြံဝင်းများ (သို့မဟုတ်) အခြားပုဂ္ဂလိက နေရာထိုင်ခင်းများ၊ ငှားရမ်းထားသောအိမ်များ။
မူရင်းဒေသသို့ပြန်လာသောရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ အစိုးရ (သို့မဟုတ်) ဒေသခံအာဏာပိုင်များ၏ ခွင့်ပြုချက်အရမူလနေရာသို့ပြန်လည်လာရောက်အခြေချနေထိုင်ကြသော နေရာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများကိုခေါ်သည်။	
ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်ကြသောနေရာ ရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ အစိုးရ (သို့မဟုတ်) ဒေသခံအာဏာပိုင်များ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိမူလနေထိုင်ရာ ဒေသမဟုတ်သည့်အခြားနေရာသို့ပြန်လည်၍အခြေချနေထိုင်ကြသူများ။	
ဘေးဒုက္ခအကျပ်အတည်းထိခိုက်ခံစားရသူပုဂ္ဂိုလ် (ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြသူမပါ) နေရာရွှေ့ပြောင်းခံရသည့်သူများမဟုတ်ဘဲသဘာဝဘေးအန္တရာယ် (သို့မဟုတ်) လူလုပ်သောပယောဂကြောင့် တိုက်ရိုက်ဒုက္ခအကျပ်အတည်း ထိခိုက်ခံစားနေပြီး လူသားချင်း စာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီများလိုအပ်နေသူများ။	
ဒေသခံလူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိပြည်သူများ ဒေသခံလူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ များပြားလှသော ဒုက္ခသည်များ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံအတွင်း နေရာရွှေ့ပြောင်းခံရသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို လက်ခံထားသော ဒေသခံလူမှုအဖွဲ့အစည်းများ အထူးသဖြင့်ဒုက္ခသည်စခန်းအတွင်းရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်း (သို့မဟုတ်) ဒေသခံပြည်သူများ။	
ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူ့အဖွဲ့အစည်းမှပြည်သူများ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများအတွင်းသို့များပြားလှသည့် နိုင်ငံအတွင်းနေရာ ရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ ကြောင့်ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုခံစားရသောပြည်သူများ။	
ပြန်လာသောဒုက္ခသည်များ အစိုးရ (သို့မဟုတ်) ဒေသခံအာဏာပိုင်တို့၏ခွင့်ပြုချက်အရ မိမိ၏နိုင်ငံအတွင်းသို့ ပြန်လည်၍အတည်တကျအခြေချနေထိုင်ကြသောဒုက္ခသည်ဟောင်းများ။	မူရင်းဒေသသို့ပြန်လာသူ မူရင်းဒေသမဟုတ်သောအခြားနေရာဒေသသို့ပြန်လာသူ
သွားရောက်ရန်လွယ်ကူမှုမရှိသည့်နေရာများ မည်သည့်ထိခိုက်ခံစားရသူလူဦးရေအုပ်စုမဆိုပါဝင်ပြီးအခြေခံဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်မှုသည်အကန့်အသန့်များဖြင့်ရှိနေသည့်နေရာများ။	

ဘေးအန္တရာယ်များကိုပင်ကိုစွာခံနိုင်စွမ်းအားနည်းကြသူများ - တစ်စုထက်ပိုသောဘေးအန္တရာယ်များကိုပင်ကိုစွာခံနိုင်စွမ်းအားနည်းကြသူများကိုလည်းခေါ်ပါသည်။

အန္တရာယ်ကျရောက်မှုရှိနိုင်သောကလေး (သို့မဟုတ်) အရွယ်ရောက်လူငယ်များ မိသားစုနှင့်ကွဲကွာနေသော (သို့မဟုတ်) အုပ်ထိန်းသူမဲ့နေသောသူဖြစ်ပြီး အန္တရာယ်ကျရောက်မှုကို ကာကွယ်ပေးမှုလုံးဝကင်းမဲ့နေသောကလေး (သို့မဟုတ်) အရွယ်ရောက်စကလေးသူငယ်များ ဖြစ်သည်။ ယင်းအမျိုးအစားတွင် အရွယ်မတိုင်မီထိမ်းမြားမှု၊ ကလေးသူငယ်အလုပ်သမားများ၊ ကလေးစစ်သားများအဖြစ် စုဆောင်းခံရမှုနှင့်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမှု၊ နှိပ်စက်မှုနှင့်မတရားပြုကျင့်မှုများ ခံစားရပြီးမှ အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ခဲ့သူများ။	အုပ်ထိန်းသူမဲ့နေသောကလေးသူငယ်များ ဥပဒေ (သို့မဟုတ်) ဓလေ့ထုံးစံအားဖြင့်တာဝန်ယူစောင့်ရှောက်သူကင်းမဲ့နေသည့်မိဘ ၂ ပါးစလုံးနှင့်ဖြစ်စေ (သို့မဟုတ်)အခြားဆွေမျိုးများဖြစ်စေ၊ သီးခြားစွာရပ်တည်နေရသောယောက်ျားတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) မိန်းကလေးတစ်ဦးကိုခေါ်သည်။
မိဘများနှင့်ကွဲကွာနေသောကလေးများ သူတို့၏မူရင်းမိဘ (သို့မဟုတ်) ဥပဒေအရ အုပ်ထိန်းသူ (သို့မဟုတ်) အုပ်ထိန်းမိဘများ (အခြားဆွေမျိုးများ အကျိုးမဝင်ပါ)နှင့် ကွဲကွာနေပြီးသော ယောက်ျားလေးများနှင့် မိန်းကလေးများဖြစ်သည်။ ယင်းမိသားစုနှင့်ကင်းကွာနေသော ယောက်ျားလေးနှင့် မိန်းကလေးသည် အခြားမိသားစုဝင်များနှင့်နေထိုင်နေခြင်းသည်လည်း အကျိုးမဝင်ပါ။	မိဘတစ်ဦးတည်းရှိသောအိမ်ထောင်စုများ မိဘရင်းတစ်ဦးတည်းကသာဦးဆောင်နေသည့်အိမ်ထောင်စုဖြစ်ပြီး ယင်းအိမ်ထောင်စုအတွင်းတွင် ကလေးတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) ကလေးသူငယ်များပါဝင်သည်။ ဤနေရာတွင်မိသားစု (သို့မဟုတ်) အိမ်ထောင်စုသည် ဒုတိယမိဘများ (မိထွေး၊ ပထွေး) ၏ မိသားစုများ (သို့မဟုတ်) အိမ်ထောင်စုများ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်နေခြင်းတို့ပါဝင်သည်။
ကလေးသူငယ်ဦးဆောင်နေသောအိမ်ထောင်စုများ အသက် ၁၈ နှစ်အောက်အရွယ်ရှိ မိမိအိမ်ထောင်စုကို မိန်းကလေးတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) ယောက်ျားလေးတစ်ဦးတည်းက ဦးဆောင်နေသော အိမ်ထောင်စုကိုခေါ်ပါသည်။	ကျောင်းမနေသောကလေးများ ကျောင်းလုံးဝမနေသောကလေးများ (သို့မဟုတ်) ကျောင်းထွက်ထားသော ကလေးများပါဝင်ပါသည်။
ပညာရေးဝန်ဆောင်မှုအထူးလိုအပ်နေသောကလေးသူငယ်များ မျှော်မှန်းထားသောပညာရေးပန်းတိုင်သို့ရောက်ရှိရန်အတွက် ကျောင်းတွင်အထူးပညာရေးဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်နေသောကလေးငယ်များဖြစ်သည်။	
ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများ ကိုယ်ဝန်ရှိနေသောအမျိုးသမီးများကိုခေါ်သည်။	နို့တိုက်မိခင်များ ပုံမှန်အားဖြင့်ကလေးမွေးဖွားပြီး ၂၄ လထိ သူမ၏ကလေးကို နို့ချိုတိုက်ကျွေးနေသောမိခင်များ။
GBV ကြောင့်အသက်ရှင်နေထိုင်ရန်အန္တရာယ်ရှိနေသောယောက်ျားများ အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး မတူညီမှုအပေါ်အခြေခံ၍ ဖြစ်ပေါ်သော လူမှုရေးအကြောင်းရင်းများကြောင့် အမျိုးသားတစ်ဦးသည် ကိုယ်ပိုင်ဆန္ဒမပါဘဲ မည်သည့်နာကျင်စေသောပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမှ လွတ်မြောက်လာသူ (သို့မဟုတ်) အန္တရာယ်ကျရောက်နေသူ။	GBV ကြောင့်အသက်ရှင်နေထိုင်ရန်အန္တရာယ်ရှိနေသောမိန်းမများ အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး မတူညီမှုအပေါ်အခြေခံ၍ ဖြစ်ပေါ်သော လူမှုရေးအကြောင်းရင်းများကြောင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ကိုယ်ပိုင်ဆန္ဒမပါဘဲ မည်သည့်နာကျင်စေသောပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမှ လွတ်မြောက်လာသူ (သို့မဟုတ်) အန္တရာယ်ကျရောက်နေသူ။
ဆေးကုသမှုခံယူရန်အလွန်အမင်းလိုအပ်နေသူများ ပြန်လည်ထူထောင်မှု (သို့မဟုတ်) မိမိအိမ်သို့ပြန်လာရန်အတွက် ဆေးကုသမှုခံယူရန် (သို့မဟုတ်) ဆေးဆက်လက်ကုရန်အထူးဦးစီးပေးရန်လိုအပ်နေသူများကိုခေါ်သည်။	အန္တရာယ်ရှိနိုင်သောအသက်ကြီးရင့်သူများ လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိအသက်ကြီးရင့်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပုံမှန်အားဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံအရ အသက် ၆၀ နှစ် (သို့မဟုတ်) ၆၀ ထက်ကျော်သူ အမျိုးသား (သို့မဟုတ်) အမျိုးသမီးများ။
အစားအစာမလုံလောက်မှု (သို့မဟုတ်) အခက်အခဲရှိသောအိမ်ထောင်စုများ Food security Cluster မှသတ်မှတ်ထားသောအခြေခံရည်ညွှန်းကိန်း ၂၁ ချက်တွင် အကျုံးဝင်သည့်ဝင်ငွေပြည့်စုံမှုနှင့် ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုနှင့် အစားအစာရရှိနိုင်မှုများတွင်အခက်အခဲများနှင့်ကြုံတွေ့နေရသူများကိုခေါ်သည်။	အဟာရရှိသူနေသူများ ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ပြီး သန်မာနိုးကြားသော ဘဝကိုရရှိစေရန်အတွက် လုံလောက်သောကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုနှင့် စောင့်ရှောက်မှု၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သောပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်နိုင်မှုနှင့် သင့်တင့်မျှတသော အာဟာရပြည့်ဝသည့် အစားအစာရရှိမှု အခြေအနေများမှ လက်လှမ်းမီခြင်းကင်းဝေးနေသူများ။
မသန်မစွမ်းသူများ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ အာရုံပိုင်းဆိုင်ရာ၊ သင်ကြားမှုပိုင်းဆိုင်ရာ စသည်တို့တွင် ရေရှည်ချို့ယွင်းမှုများကြောင့်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း အခြားသူများနှင့် တန်းတူရည်တူ အပြည့်အဝနှင့် စွမ်းအားရှိသမျှပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် ထာဝရအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း အကန့်အသတ်ဖြင့်နေထိုင်အသက်ရှင်နေရသူများ။	တိကျသောတရားဥပဒေနှင့်ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကာကွယ်ပေးမှုလိုအပ်နေသူများ အမျိုးသား (သို့မဟုတ်) အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် အခြားမည်သည့် အမျိုးအစားများတွင်ပါဝင်မှုမရှိဘဲ အထူးသဖြင့်သီးခြားစဉ်းစားရမည့် အခြေအနေအရ လိုအပ်ချက်များရှိနေသူများ (ဥပမာ-နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု (သို့မဟုတ်) ရက်စက်သော အကြမ်းဖက်မှုမှ လွတ်မြောက်လာသူများ၊ အထူးသဖြင့် လူမျိုးရေး (သို့မဟုတ်) ဘာသာရေးအုပ်စုများ၏ အဖွဲ့ဝင်များ (သို့မဟုတ်) အခြားကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်နေသူများ)